

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3167/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основни суд у Сомбору, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 759/20 од 03.07.2020. године, на седници одржаној 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 759/20 од 03.07.2020. године.

Образложење

Основни суд у Сомбору, пресудом П1 294/19 од 04.11.2019. године, усвојио је тужбени захтев (став први изреке), тако што је обавезао тужену да исплати тужили на име накнаде за исхрану у току рада и на име регреса за период од 01.02.2016. године до 30.03.2019. године, одређене новчане месечне износе, са законском затезном каматом (све ближе одређено у ставу другом изреке). Обавезао је тужену да накнади тужили трошкове парничног поступка у укупном износу од 67.375,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ трошкова, рачунајући исту од дана извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана од дана пријема овереног преписа пресуде (став трећи изреке).

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Гж1 759/20 од 03.07.2020. године, усвојио је жалбу тужене и преиначио пресуду Основног суда у Сомбору П1 294/19 од 04.11.2019. године, тако што је одбио тужбени захтев тужиле да јој тужена исплати на име накнаде за исхрану у току рада за период фебруар 2016. године – март 2019. године, одређене новчане месечне износе, са затезном каматом и на име регреса за коришћење годишњег одмора за период фебруар 2016. године - март 2019. године, износ од по 2.988,89 динара месечно, са затезном каматом и на име трошкова поступка износ од 67.375,00 динара, са затезном каматом од извршности пресуде до исплате (све ближе одређено у ставу првом изреке). Обавезао је тужилу да накнади туженој трошкове првостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара и трошкове поступка по жалби у износу од 12.000,00 динара, све у року од осам дана (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, као посебну, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку. У ревизији је између осталог указао на пресуду Врховног касационог суда Рев2 2205/2016 од 27.10.2016. године.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2, а у вези члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП. У ревизији се указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, када се између осталог наводи да другостепена пресуда има недостатака због којих се не може испитати, јер је противречна сама себи и да другостепена пресуда уопште нема разлога, нити су наведени разлози о битним чињеницама. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка, ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије одредбама члана 407. став 1. тачка 1. – 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу у Основном суду у Сомбору, распоређена на радно место „...“ у звању „...“, почев од 01.03.2016. године, по решењу тужене од 08.04.2016. године, којој је одређен коефицијент за обрачун и исплату плате VII платног разреда, XII платне групе од 2,07. Решењем тужене од 09.03.2018. године, које је на снази од 01.03.2018. године, тужила је и даље распоређена на радно место „...“ у звању „...“, којој је одређен коефицијент за обрачун и исплату плате VIII платног разреда, XII платне групе од 2,18. На основу оба решења је одређено да ће се основица за обрачун и исплату плате утврђивати за сваку буџетску годину, у складу са Законом о буџету Републике Србије. У достављеним обрачунским листама зарада за тужилу не постоје посебне ставке из којих би се могло закључити да су накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду од фебруара 2016. године до марта 2019. године, обрачунате и садржане у исплаћеној заради (тужба је поднета 22.03.2019. године).

Првостепени суд је закључио, да се тужена која се није могла изјаснити о висини ових накнада (за исхрану у току рада и регреса), нити их је вештак могао утврдити, примењивала законске одредбе на штету тужиле. Право тужиле на исплату наведених накнада је само деклараторно наведено у Посебном колективном уговору за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 25/15, 50/15 и 20/18), јер тужена на којој је терет доказивања није доказала да је вршила обрачун и исплату по том основу и да у недостатку конкретне регулативе било је могуће обрачунати ове накнаде према висини која је била одређена ранијим Општим колективним уговором, како је вештак и учинио на начин да су коришћени познати параметри и методологија коју је тужена раније примењивала приликом обрачуна ових накнада. Поред тога, да члан 48. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 38/19 од

31.05.2019. године), прописује да, запослени може да оствари право на накнаду трошкова за исхрану у току рада (топли оброк) и регрес за коришћење годишњег одмора од 2020. године, ако се за такву врсту накнаде трошкова стекну услови у Буџету Републике Србије, из чега недвосмислено произлази да ове накнаде нису урачунате у вредност коефицијента.

Другостепени суд је закључио да, тужила није доказала да јој предметне накнаде сходно важећој законској и подзаконској регулативи у утуженом периоду нису исплаћиване, да је ирелевантно за одлуку у овој правној ствари околност што намештенику из VI платне групе који има коефицијент основне зараде 1,00 предметне накнаде нису садржане у коефицијенту, с обзиром на то да је његова основна зарада нижа од минималне зараде. Ово из разлога, што је тужила у спорном периоду била распоређена у VI платни разред XII платне групе и имала коефицијент основне зараде од 2,07, односно дупло већи коефицијент основне плате од коефицијента намештеника из VI платне групе који има најнижи коефицијент од 1,00 и чија је основна зарада добијена множењем коефицијента са основицом, била нижа од минималне зараде. Затим, да је у каснијем периоду почев од 01.03.2018. године тужила била распоређена у VIII платни разред XII платне групе и имала већи коефицијент основне зараде 2,18. Поред тога, да Посебни колективни уговор за државне органе из 2015. године, прописује да су у коефицијенту садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада, као и регрес за коришћење годишњег одмора и да није спорно да се из коефицијента основне плате за тужилу од 2,07, односно 2,18 у исплатним листићима не види који проценат или номинални износ представља предметне трошкове, али сама та чињеница не ствара основ за исплату предметних накнада, на начин на који је то утврдио првостепени суд, нити подразумева да део тужилиног коефицијента поуздано не садржи предметне трошкове, због чега је првостепену пресуду преиначио и у целости одбио као неоснован тужбени захтев тужиле.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 67/05, 54/09, 32/13 и 75/14) је прописано да, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин, а тачком 6. овог става и за регрес за коришћење годишњег одмора.

Одредбом члана 29. став 2. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 25/05, 50/15 – анекс, 20/18 и 34/18) је прописано да, основна плата запосленог се одређује множењем коефицијента са основицом за обрачун и исплату плате, при чему се у коефицијенту, у складу са законом којим се уређује начин утврђивања плата државних службеника и намештеника, садржане и накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 48. став 1. Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС“ бр. 38/19 и 55/20) је прописано да, запослени може да оствари право на накнаду трошкова за исхрану у току рада (топли оброк) и регрес за коришћење годишњег одмора од 2020. године, ако се за такву врсту накнаде трошкова стекну услови у Буџету Републике Србије. Одредбом става 2. овог члана, да, висину накнаде трошкова из става 1. овог члана утврђује Влада.

Према томе, неосновани су наводи ревизије и не може се прихватити закључак првостепеног суда о методологији обрачуна тражених накнада, с обзиром на то да

тужиља за спорни период није доказала да јој накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора нису исплаћене, полазећи од цитираних одредби Закона о раду и Посебног колективног уговора за државне органе, а према оцени овог суда другостепени суд је правилно применио материјално право кад је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље за исплату тражених накнада за период од 01.02.2016. године до 30.03.2019. године.

Како се одбија као неоснована ревизија тужиље и наводи из ревизије нису од утицаја на другачију одлуку овог суда, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду, на основу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић